

et Dannevirke i enhver dansk Mand's Bryst (Modsigelse). Ja, jeg vil meget gjerne tro, at det bryder man sig ikke om, thi man har jo den Anskuelse, at den store Del af det menige Folks Vilje ogsaa i andre Henseender Intet betyder; man kaster Beslutning paa Beslutning fra vor Side bort, og naar man er kommen paa dette Standpunkt, saa vil jeg gjerne tro, at man ikke bryder sig derom, thi saa gjælder det kun om at faae saa og saamange hødelige Arme, saa gjælder det kun om at faae saa og saa Mange til Kanonspøde. Min Overbevisning er den, at naar vi bruge ethvert Middel til at løfte Mandens Sind til med større og inderligere Kraft at ville værne om sit Fædreland, saa ville vi fremme vort Lands Forsvarsevne mere end ved at bygge Jordvolde. Hvad nu angaar Flertallets Stilling til denne Sag, da kunde jeg have tænkt mig, at Flertallet kunde have sagt som saa: Vi have gjort Regjeringen dette Tilbud en Gang, men det blev afvist; vi have forsøgt at byde den det en Gang til, men det paaagtes hverken af Regjeringen eller af dens Tilhængere, og det er derfor naturligt, at vi sige Stop og sige — som man egentlig parlamentarisk vilde sige — at et parlamentarisk Parti, som man modsætter sig paa forskellige Punkter, egentlig ikke har Andet at gjøre overfor en saadan Regjering end at sige Nei til det, som det ikke vil have. Jeg kunde forstaa denne Løstegang, men jeg har været med til at billige — og det troede jeg for tjente Paaskjønnelse fra alle Sider — at Flertallet paa Grund af Sagens store Betydning har gjort Tilbudet endnu en Gang, ikke blot til Regjeringen og til vore Modstandere her i Salen, men navnlig ogsaa til det andet Thing, som ifjor, skjøndt det havde Lovforslaget i 15 a 16 Dage, ikke fik Leilighed til at behandle det, uagtet det dog er en Sag af saa overordentlig stor Betydning, at man ikke burde have ladet Sessionen gaa hen uden at have forsøgt at opnaa Enighed. Jeg siger, at af Hensyn til det andet Thing finder jeg det forklarligt, at Tilbudet blev gjort endnu en Gang under de samme Forhold, for at vi kunde faae at høre, hvad den anden Del af Rigsdagen siger om denne vigtige Sag. Det er da muligt, at Anskuelserne hos en Del af det andet Things Medlemmer og hos Flertallet her ikke ligge saa langt fra hinanden, som man mener at kunne tro, og navnlig er der da eet Punkt, hvor jeg har det Haab, at man med Fornøjelse vilde være enig med os paa et andet Sted, og det er med Hensyn til § 2 i vort Forslag. Enigheden om dette Punkt kunde saa muligens bidrage til, at man kunde komme hinanden imøde med Hensyn til visse Ændringer i det første Punkt, hvorom jeg nu ikke skal udtale mig. De Herrer vide jo meget godt, at udenfor Salen taler man om den offerberedvillige og ikke-offerberedvillige Del af Samfundet, naar der er Spørgsmaal om vort Forsvarsvesen, og

det forekommer mig da ikke, at der navnlig for dem, der have Evne til at svare Skat og som henhøre til den Kategori, der vil komme til at svare isølge de angivne Regler for Skatten, er nogen bedre Leilighed end denne til at vise deres offerberedvillige Sind ved med Ryshaand at tage imod en saadan Bestemmelse. Er man derimod offerberedvillig paa den Maade, at man navnlig vil have Byrden slubbet over paa dem, der mindst kunne bære den, saa priser jeg ikke særdeles meget det saa meget priste offerberedvillige Sind, men det er min Overbevisning, at ogsaa det andet Thing vil give denne rette Fortolkning af Offerberedvillighed, ligesom jeg haaber, at dette Thing nu ved sin Afstemning over § 2 vil give en saadan Fortolkning deraf. Naar man saaledes faar at se, at man mødes i den samme Opfattelse af, hvad der bør forstås ved Offerberedvillighed, nemlig det, at man selv vil være med til at yde, saa vil Spørgsmaalet derved bringes fremad til en Løsning. En Løsning maa vi jo forventelig komme til — haaber jeg i det Mindste —, og det har da sin store Betydning for Folkets Opfattelse af Rigsdagens Stilling til en saadan Sag, at den er bleven behandlet i begge Rigsdagens Afdelinger. Dette er Grunde, som efter min Opfattelse ere fuldkommen tilstrækkelige til at vise, at Flertallet — selv om denne Fremgangsmaade ikke kan anses for at være strengt taget parlamentarisk rigtig — har burdet gjøre sine Modstandere dette aabne Tilbud endnu engang, for at vi kunne komme til en Ordning af Forsvaret for vort Lands Selvfølgelighed.

Winther: Det ophøjede Standpunkt, som min ærede Gjænde (Berg) indtager lige over for mig, er bekendt nok, og dette gjælder ikke blot mig, men det er i det Hele taget i og for sig et saadant, som han i alt Fald uførtalt fra min Side skal have Lov til at indtage. Han mente, at mit Forslag ikke var Andet end Spøg, som om end ikke frivillig fra min Side, dog i Virkeligheden havde den gavnlige Virkning, at det i et trist Dieblis kunde muntre ham lidt. Denne hele Betragtningssmaade skal jeg ikke bryde mig videre om. Det ærede Medlem haaned mig og Andre, fordi vi have en modsat Anskuelse af hans, idet han udtalte sig om min store Indflydelse her i Thinget og udenfor samme. Da jeg, som bekendt, staar aldeles isoleret, er dette jo kun en ligefrem Daaen. Man kan ikke anderledes tale om, at jeg har en stor Indflydelse heri Thinget, naar det er en Kjendsgjerning, at jeg ikke staar i nogen Partiforbindelse, der har den mindste Indflydelse her . . . .

Formanden (R r a b b e): Selv om det skulde være, som det ærede Medlem forudsatte, at der var en Smule Ironi i denne Uttring af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgtreds (Berg), tror